

62

Omissis distinctionibz et rebus de qbz no agitum
in seculibz norant hic rubrice Antiqui libelli de me
et de novo addire de rub. Ut si placet sequens opusulum
vocē nouelle et libellus vocē Antiqua.

Aut mōibus oīoastis hanc pūlegia et tūsepe pūlegiorū
ordīs cōmūnum

Et ut hō pīserim abbes ad tūcōnōē nō intendat
De mō et forma defendendi ordīs libertates
De abbatis et fīcīs fundāndis et ordīm nō incorp^{sis}
De ambicōs at et de baptismo et alijs sacris pī modis
nō iustiūdis et de seruēnbz ecclīe seculāribz

De mediocitate in cantu. De missa et hymno cōe bīe
arie. De missa et collēgī pī pīce
De missis et festis et qīneoratōibz diūsorū sōrū mīra
cālis et Credo in unū deum

De abbibz remānēntibz a capitulo ginali
De missiū mōtū pī ca^{lo} ginali et ante et de equis
mochis et armis nō mō dūcendis
Qualiū se habent abbes in ca^{lo} ginali. Et qīneoratōis

De līis missis. legendis. impēndis. recipiēndis

De clausis ordīs et debitis de pīe iudicū et mō pīcedēndi

De cōmissariis ginalis capiti et cōmissionibz rēfēndis

De appellantibz et querentibz cōrōd mīstītū

De cāibz mōqbz abbes possūt absolue et de cōuenēntibz
mō abbes et subditos

De statutis domī pīe et ordīs delibello diffīmōnti
et diffīcōibz annalibz hīndis et legendis

De cīmōsis et de carceribz. De pīe hisoribz et
ante arī qīne

In cōtagio arms

De diffamantibz abbes et superiores. Et de dēphūs. 8.

De forma cōstrāctōis. bisacatōibz et scatōe corp

- D**e abbibz aduenibz tuisans et pensionibz sibi datis
De inquendo stat? dom? i?acoe morte et tuisacoe abbis
De officiis libz instituendis et iuramentis per eos prandis
De electionibz et qualitate electorum
De epis ab ordine assupatis
De 2° p'mis et m'gris in theologia abbibus
De sigillibz libar? **D**e expens abbim et
officialium supflius **D**e tribu'ibz sp'cias et sp'oneo
De pore infimario et bestiario
De p'soribz studijs et studiis
10 **D**e hys quibz licet ut m'le ad romana curia
De diu'is p'soms eumibz et re'cumibz p'negocijs or
d'mis et de hospit' seruanda
De eccles et emiss a domo p'p'p'p'p'
De emiss p'disp'sione et remanentibz
11 **D**e clau'is et alijs religios r'apiendis et no'ati
De fugibz ab ordine discedentibz p'sectim euagantibz
ad ordinem revertentibz
12 **D**e custodia depositorum et bursaris instituendis
13 **D**e abibz conuentuslibz et q'oragesimalibz
De caribz no' comedendis Et de p'nt'ancis
14 **D**e priu'ate visitacoe clauistro Confessione et
repe'ne' monach' **D**e capellam et parochibz
monach'um

Incepit glossa in questiones diff'ct' a' edite
fuerunt anno dom' 97 et xxvij

Dicitur opusculum ordinis breuius invenientur ad strutatores
exponente dissimilosis ipsius ordinis etiam quod ab anno
domini octavo usque ad dissimilatum libellus continet
opusculum usque ad annum quinquagesimum sub eiusdem titulis qd
continetur in eodem. prius iterio additis titulis et aliquibus
augmentis. alijs vero ex causa commissi resecatis superfluis
colligatur sicut in seculis recollecto. **C**ontra hunc qd plurimi
arubuit ipsius libelli distinctione operari quibus similes
in aliis libellis sequuntur ppter reueneramus corpora que totam sed et
distinctionem carte baricatis videlicet et clementine remanent
intacta. Nec sibi statutis capituli comprehendendo sibi tamquam
in eodem aliqualem faciendo decessum ensimilatur ut
quoniam fastidium taret distinctione secunda hinc est. **V**t in omnibus monastibus ordines habent inscripta priuilegia

Onibus alibz ordinis caput quartum priuilegia ordinis
similis habent et inscribi faciunt et legant anno quibus in
capitulo ordinis cu libello dissimilatum anno xvi et quod
sibi permisit in eodem libello concessum. **A**bbes vero qd
potest priuilegium habere neglexerint ut conscribi faciat nullum
quod magis non presumat donum habuumt ipsa priuilegia ut
est dominum.

Vt omnes priorum abbates ad tuendum priuilegia intercedant

Abbibus officialiibus certaque personis ordinis omniis
districte inhabebit ne dyocesanos aut alias qd sibi loca
ordines procuraciones seu visitaciones afferant se habere possu-
ment qd quoniam recipere certa forma priuilegium ordinis et te-
norem. **N**il igitur si potest dyocesanos morti sumi-
sup hec at in alijs molestari. Ad sedem apertam quo
cent et appellant. **C**ontra vero certa forma potest
qd potest recipere seu admittit priuilegium in futuris
tribus diebus uno corpore in pane et aqua primum sustinet

83

leus aliope. Abbes ubi sup hoc veamā perant an capto
gli ad ipsius arbitrium seneritate debita pumiendi

De modo q̄ forma defensandi ordinis libertates

Statutū et ordīnāt q̄ tres p̄mī
p̄ficiē qui de contribuētōne imponēda p̄ liberatibz ordī
defendēndis cōpetent fūnit req̄siti si negligēntes
exp̄ant in exēquēdē cap̄tū ḡles. suspensionē ab m̄ḡissi
etē se nom̄it m̄c̄isse. Quādo sp̄ositām q̄o h̄ contribu
cōnē statutū t̄m̄s nō solūnt. Tū t̄ debito modo
h̄is fūnt int̄imātū s̄nt excoicātū ap̄o f̄co. Et recip
tores de receptis fidelit̄ cōputare sub pena sup̄i
mōstā. et recepta restituē illis p̄ quibz sit contribu
cio teneant. **D**eclat̄ quop̄ q̄ calū p̄culārū
conbutōnū imponēdēs fiant p̄portionabiliſter et nō
equid̄ si imponēnē m̄ ḡlibz contribuētibz assūcta
Et qm̄ tres p̄mī nō poss̄t p̄t̄ m̄t̄ dū q̄ mode cōggai
cōcedēt q̄ duo ex eis t̄cō se legitime excusant̄ p̄
cede valēant̄ m̄p̄dād̄. **A**bbibz ordīs om̄issi p̄re
cipit ut aīo p̄sumant̄ et libuētōm p̄ liberatibz ordīs
defendēndi fieri postulare m̄ sūi s̄sidiū aut leua
men̄ nec se sperent aliquālīt̄ obtine m̄p̄licē s̄b
h̄ monēdas cōt̄ quāsāq̄ p̄sonas cū q̄p̄is abbēs et
comissarii sūi. famoris p̄t̄s cōuenient̄ sūi et aliorū
p̄t̄orū cōſilio māturo q̄ diſegno dūvōnt m̄chōndas
dūcānt̄ excepta appellaōe et spectātibz a deinde
Dislocāt̄ terra h̄is vnu cat̄. **C**oncorāndis
De abbacijs et ecclēsijs fundāndis et ordinānō

Postmodis ordīs mōdīne ih̄u x̄ q̄ ordo p̄ regnū
Portugalie fundāt̄ exēnt̄ et p̄stūm p̄onūtā
cōfīndāt̄ et nōo ordīm incorp̄at̄ ad abbēm et
allobacā p̄m̄z cōfīnd̄ t̄q̄ p̄rem abbēm ordīm̄

Dicitur et capitulum unum hunc
De bap^{mo} et alijs sacris p^{ro}mochi nō mīstrūs et reser-
Nobilis te ordine nro licet clericis & secularibus
p^{ro}ponis absq^{ue} prochalis p^{ro}prii licen^{tia} spalii sacra eccl^{esi}
mīstrare seu eam nro celeb̄are sub excusis sūma-
tis causis cui absoluto & sedi dīlatare aplice reservata
put on esq^{ue} ne fore. Sūm de p^{ro}p^{ri}e v. in calio vien^c eccl^{esi}
pleni^c cōmē. **A**ls tū in hoc excludim^c q^{uo} familiaribz
& paup^{er}ibz enhospi^{bus} degenibz sacra eccl^{esi} possim^c am-
frare iuxta tenore p^{ri}ule^c ordo sup^{er} a fide aplica in-
dulcior. **M**onachis regions ytalie ad portac^{us} pleba-
mias et capellis sp̄endens ure paternatus admodum ordi-
nū voluntate et decreto episcop^{orum} p^{ro}mon. nisi in oībz licet ut
officialeas eccl^{esi}. abbibz suis obediat. nullam vocē in caplo
& alibi heant. si de agendis aliquālia se mēnuat. nec
morā in mōstis fac̄ psumat si pudeat ei de co*n*isi-
put tūscitibz hospitibz sicut om̄it mīstrari.

De mediocrate meantu. **D**istinctio quinta hys. **4.**

Stānt q^{uo} antiq^{ue} forma. quatuor capta
contrandi ab eo p^{re}mo bernarde edita sincopacōbz et
equitis meantu ordine medietis simpliciter tū talia magis dis-
soludem^c & tenuocōz sapient firmiter teneat. Contrariū
facientes ad p^{re}sidentis arbitriū pumant. Abbes et
abbess^e hoc statutū faciant amicabilit^e obseruari.
Ordinalibz ordis om̄ili^c ghibet ne baras et nobiles solle-
gitates contra mores et formam ordinis decreto fac̄ et
celebrare quoquom^c audiāt et psumant. Et si que in
hoc m^{is}eris regre fūnt culpabiles eisdem reglaris
litis auferat. nisi speciali lita sup^{er} hys hira est optera
De cōmemoracōe bēe marie et eius om̄iss^e **5.**
Cōmemoratio bēe marie

Fiat et dicitur. A. Apes sancte ab oce ancilla domini collecta
Ierifica et adiuua nos et ab post horas canonicas dicendis
ab omnibus ex choro per ordinem omnisum. Ita statuit ut pri
horas coenacis proposita dicitur. I. Missus est gabriel
ab anna maria collecta. Ope semper me deo qui glorificatur est
et post collectam dicitur. Dulce nomen domini et ceterum. Post octam si
ficacionis beate dicatur ad laudes. A. Annuntiavit et
ad magnificat a hodie haec ergo. Et sabbato post pisticacionis
beata marie misericordiam dicitur officium suscepimus deus
cum collecta.

+ Post vespere regia in ecclesia decanta
tum grossa campana signo pulsatur per ordinem omnisum et
quilibet in horae vespere proposita ter flexis genuis. Due ora
maria dicitur teneatur ut ex parte indulgentiam a summo pontifici
fice cuiuslibet fidelibus indultam ad salutis comodum affer
quat. Item statuit per decreto papalium tunc loco antiqui
beatae marie genitrix et beatissima maria suetra misericordia. Legma
celi ferme ab omnibus decantetur ad vesperas diebus feriatis
et non feriatis. Post missam et auspicium post omnisum de
conuentu diebus labores per totam quadragesimam cele
bret. nisi fuerit festum novi leonii. in singulis dominibus or
do summi. De missa et collecta pro pace

Cant. 3. **C**ollecta deus aquo tecum
dicatur ab omnibus et singulis sacerdotibus cum dina apud eum
celebrare. Et missa pro pace omni singulis dominibus semel in
eundo celebretur. De diuisis festis et non acutis et brevibus iudicetur.

Cant. 4. **O**rderatur per fratres festum de corpore Christi cum sermone
in capitulo. Quibus missis et pro historia. feria quatuor post
octauis quatuor. Et eadem die deus mense laboribus oc
cupatur. Et officium de corpore Christi per capitulum ordinatum recuerde
alios officios uniformiter decantetur per ordinem omnisum.

An monastibus autem in quibus processione facit sollemnitatem

84

opa die In ingressu fca etiam prima statio dicitur **E**nipod
Conxit nos dominus cu[m] bensu & conuoyce In secunda statio
Debitum caro cu[m] bensu In tertia statio & post
 chiselech. Et in iecroutu eccl[esi]a Napo abbas Infini
 tio ut diuisio caneret. **G**estum biu bernardi glossi
 p[ro]p[ter]e n[ost]ri sollempnitas & tunc ordine celebret et die festo ap[osto]li
 cuius n[ome] laborabit. Et sicut oecle[si]a biu bernardi
 cu[m] gressa leonis Emporio et alijs p[ar]tibus in die missis q[ui]
 ordines tenuit. Et quocies feria t[er]cia cuiuslibet ebdomade
 p[ro]p[ter]e servicio seu p[ro]p[ter]e missa caruit. No[n] die celebret missa
 de biu bernardo in conuentu omni singulis domib[us] ordinis Uni
 uersi. **S**ollemnitas biu malachie ep[iscop]i et consueta duobus
 missis et p[ro]p[ter]e in beatis ob meritorum suorum excellenciam celebret
 p[ro]p[ter]e ordinis tenuit. Festu biu iuona p[ro]p[ter]e et confessio vix missis
 manu p[ro]p[ter]e ordinis tenuit cu[m] xii leonis ac missa una. In p[ro]p[ter]e
 iuria co[t]i turonis cu[m] duobus missis et hysto p[ro]p[ter]e sollempnitas
 celebret. **S**tatuit p[ro]p[ter]e de biu thoma de aquino vix die
 mens marci fiat festa cu[m] duodeci leonis p[ro]p[ter]e de biu vico
 p[ro]p[ter]e ordinis tenuit. **F**iat amicorato de p[ro]p[ter]e hugone p[ro]p[ter]e
 abbe clugnacensis tam in laudibus p[ro]p[ter]e in beatis u[er]o
 vix iste cognitus. Et collaudabatur multa. Et p[ro]p[ter]e missa de
 ipso cantabatur de sa[nto] roberto p[ar]titur de sa[nto] ancho p[ro]p[ter]e ordinis
 tenuit. **C**onfratela fca in locis ordinis p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e
 opus ordinis gaudi capitulo luculentib[us] et lucide referantur
 et ibidem in scriptis publice redigantur. In omib[us] p[ro]p[ter]e
 on q[ui]m p[ro]p[ter]e sermo habet in capitulo. **C**redo in unum in missa sollemp
 nitate decantetur. **S**loin corp[us] confessio Achimudi et
 Malachie quorundamque et corpora apud nos sit in h[abitu]e
 deceto amictamis ordinis post bonum p[re]cium confessore p[ro]p[ter]e
 dicent et in libris cu[m] corporam p[ro]p[ter]e nobis conservantur
 statunt et diffant p[ro]p[ter]e quibus p[ro]p[ter]e abbas impediens suis

reverendis suis
G. viatorem habeat concedendis festa aliquorū p[ro]p[ter]eū celebrandi p[er]
p[er] concordiam fuit & requisitus. Et ut oslyus suis p[ro]p[ter]eū
missis et hystorius nouis et gromib[us] libe[re]tate dispensa
re sufficiet assignacio[n]e reddidit et concordia
vnam oslio et assensu. Alijs etiam c[on]fessantur on alijs diff[er]entib[us]
incomib[us] sententiis nullatenus abrogatur. nec h[ic] h[ab]et decess
merent imperacionib[us] cap[itu]lū g[ener]ale

X. G. **De abbatis remanentib[us] a capitulo g[ener]ali**

C. i. **O**bligis p[ro]p[ter]eū alii p[ar]tare possunt peri dictum
p[er] diulos epates q[uod] abbes no[n] bemanant ad cap[itu]lū g[ener]ale. Ut p[er]
contributio[n]es ord[ini] no[n] soluant. ipso f[ac]to excusat s[ecundu]m se semper
moderatos. Inhibet ne ab abbas alij det ut p[ro]miscat
Et a cap[itu]lū excusat. Quia p[er] excusacione alij q[ui]cunq[ue]
det p[er] p[ro]missio[n]em et similiter qui recepit ex parte p[ar]te ex
coocie merent s[ecundu]m apostolo. **N**otandum tamen disponentes
de capitulo aliquo est aliquib[us] abbatis libe[re]tate ex causa litterar[um]
concedere de dicto capitulo remanendi. **C**onmitti visi q[ui]cunq[ue]
ordi[n]is vniuersitatis etiam in incomib[us] diligenter inquirant
de abbatis qui ad capitulo no[n] bemanerit tpe debito nec se
legitime excusantur. **N**on capitulo p[er] p[ro]fessione ordinis vniuersitatis p[er]
h[ab]et requisitus on virtute p[er] obediens. Et omnes quos ante
culpabilis scuerint vise abbatis deminuent memoratis
qui tales culpabilis anonebunt ventre ad tempore tunc cap[itu]lū
g[ener]ale p[er]sonaliter et p[er]emptorio p[er] statuta ipsa. p[er]ea
duplia expensar[um] quid[am] veniendo ad cap[itu]lū et redeundo
ferisseant amictus et spase. Et etiam alia g[ener]alit[er] p[er] corpora
maras h[ab]ent acquirat. In quo casu si sic moniti no[n] agnoscant nec
se legittime excusantur depositores iudicium poterunt
no[n] sumere formidare. **D**icitur a constituto tenetur p[er]
h[ab]ere et cap[itu]lū informare q[uod] p[ar]te onus p[er] capitulo operabitur ut es
occurret oportunitas de dicto capitulo inveniendi. **Q**uid videris

si summa scientia omiserit adimplere ut ad domos ipsas ore
rent tibi diebus ieiunent in pane et aqua sine dispensatione
quacumque. Alioquin suspensi manebant adhuc dominum per manus egestat
memoratae. Receptores excusacionem abbatis remaneant aca
gnili muramta exigant ab expiatoribus eorum virtutem causas
remaneant sciant ut deant salti visiti esse veras. **T**unc
receptores eas ipsas studeant responde coram diffinitoribus
qui de sufficientia tractabunt et ex ordine audiatur. **R**ecep
toribus autem predictis et efficiace adimplen
tibus onus ipsi gaudi cauendam ad sciam dei evangelia predare
teneantur. **M**odis istis in Christi tempore gaudi capti a deo equis
exochis et armis non inducendis. **C**ontra Christi causa gaudi
et de diffinitoribus eligendis que in clementia ipsius et fratre
Iustini ipius capti que in carta karitatis est. z. —

Diffinctoribus habent ne abbates modicū. **M**odicū. **C**ausis seu famili
abbatum ad eam reū venientiū in Christi armaria et cælestes
acuminatos deferant scilicet quocumque si abbates ut modicū gratus. **C**art. 2.
fecerint ex hoc summis se nouint mētrisse. Familiū vero cipa
bileō specie a servato ordine excludantur. **N**ec in prædicta
arma sua dimittantur in Christi an missum capti gaudi
superpendi predicta. **E**t pena excoit abbates otiosis prohibetur
ne modicū ut modicū. equos et familiam ultra taxatu
num per octo dies an eam aperte Christi inducatur nisi te
ram Christi ut loci eius tenetis licentia ipsali. **D**urante
de eam abbates aequi et equos ut et taxati minus induce
rint sine linea ipsali diffinitoribz. **A**nno Christi personaliter
assisterent et equitantibus aliis floreniū vint. **E**t per quolibz
equo duos grossos et ferro an exenti eam gaudi recepto
contributione plus teneantur. **M**isericordia secundum gaudi alia
res non ascendent quibus sufficiunt gaudi causa de predictis
Italibus a receptis peculia contracione expensari et le

litterat monachis ut et consilii p abbeo no mandatam ad
uenient sui ppori cysti ex pmpre tenentur si non abdito uic
ta no fuit de hosti turpe expellantur recepta pns in cap
hosti coram omnibus disciplina ppz et psonatrat cu exacta
diligentia si forte aliquis pns mea sente pntauit sibi et
quicunq; cōscribi faciat nota adeo q no inscpit irremissib;
pntauit Excepunt tñ quatuor pmi abbcs q singulare
sup hoc habent pteate et abbcs de pporulaco cu uno mo
do q de sangue o uino mocho cu p laetudine
sue gnatonis est no impunit ab annq; excessum Ita gra
zia poterit libere migrari in theologica facultate

De moribus ipse capti gnatia seruandis

ca. 3.

O Domine q seru-

pma die capti in caplo abbi culibz signi et quibz abbe
dabit illud famulo suo q referet ad locu ubi auera liberat
Qui signi illud no hunc nihil ostendat ne receptabitur. famili
vo ad auendit hanc accedant p ordine f mgnones
ordmate et presentandis

De lris orissis . legendis . impetrandis . leapirodis

ca. e.

De lris caplo gnatia missis qre an 12° e an domini

Nullus etiam in caplo pccator faciat seu hanc pncipium
et aliqz qspciqz eadem est audiat pntare qm in eis
scbar pncipius mons suu **I**lliibz ordines omnes omibz
ne uullos sine libellos p hoires sine miseros ignotos
traditos et oblatos psumat admittit seu pcede tot
aliquo quouskan occasione corporam **N**ullus decto si
firmatione pensionis ut contractu quorundam pccator
fz p ca^m grale omni pncipales hcas valeat exhibe
De causis ordinis et debitis de potestate iudicium
et modo procedendi **D**e collatione gnatia capti
Et de commissionibz referendis

De iudicibz a cōdans q̄em m̄ dicitur et q̄. Bracuit
 q̄ m̄ cōdō motis in ordine et monachis autē p̄sonas eius
 sine strepitu et figura iudicū p̄cedat et simili et deplano
 lites mordet tūmīcēt. **P**raeceptū m̄t p̄m̄ abbatem et filiū
 discordiam oriri cogit. p̄sons neuerū p̄ti suspectis p̄ntat
 dea discordia. audi te capi tūmīcēt. **A**ciensq; m̄
 cōgentibz causis duo et plures amissari p̄unt p̄ s̄le
 captiū deputati uno corp̄ impedito et se legiſie excusante
 aliis seu alii valent alii sibi te ḡsensu p̄tu associare
 collegam qui coſmita in omissione seu amissibz h̄ec
 p̄tatem. **I**n amissibz autē ad amissiendū et dissociendū
 seu exēdū aliquā p̄tēdoe uix p̄p̄lia m̄stū uno amissarioz
 capti p̄ morte et infirmitate seu cām legitimā vñcare
 nō acq̄unte. Alii amissarioz de cōfessu abbēm et cōuentū
 quos tangit negotiū vñi abbēm alii valent fr̄rogare
 qui cōfessum h̄ec an cōmiss p̄tate. **H**ec alius licet abbas
 ad districādū a ḡnali cāp̄ p̄ce quousq; tūtū sollemp
 nē fecit s̄b nota autēta uix formā applicat et capti
 eidem cāp̄ p̄mitus studiū q̄ntare. **N**uq; amissarius
 capti ḡlis q̄ amo amissioz segnū id q̄ sup̄ cōmissione
 fē fecit vñcaare distulit iusto impedimento cessante
 tribz diebz uno corp̄ impane et aq̄ faciat leue culpam.
Non si facit cōtempserit q̄usq; p̄p̄dm fecit s̄b du altaris
 ostende nō p̄sumat inhibet p̄sons ordinis tūmīl ore
 in visitacionibz. clauibz. corrēctionibz. p̄missibz autē
 et tangentibz cōflio et auxilio adiutorioz et p̄sonar
 sculariū vñi audeant ut p̄sumant. **N**ē si q̄n̄ abbas
 ordinis clauibz debetur sp̄lēcēt ab aliquo dāo gros
 ad illa debita q̄ tabent p̄sons ordinis cōmīcēt extēndant
 qui fecit fecit exēcūt m̄tēt s̄tūt op̄o p̄tē. **O**dem
 pene s̄tūtēt q̄ idem impēcta dī grā vñspūment

A

cara psonas ordines quoniam. Namque abbatis et abbissorum qui
ca^o generali tenentur in quibusdam annuis redditibus peripet quod
sine defectu quocumque ratione assignatis et locis solvantur decido
id quod debent. Aliud omnia dampna et intercessio quod per defensionem
suum deum et omnium intercessio solue tenetur. Et si post eam
panesem solue distulerint. abbas et abbas mense dupla
biles missum sibi mouerint modicum. Cellarius et
Bursarius. Cellaria et Bursaria apud fecit causus officiis
autem de capti depositant. nec alio officio possit
ebat finia linea capti memorari. Inhibet dictius ore aliquo
personae ordinis cuiuscum sexus dignatus a status existat
in classico ordine per quocum dono ut debitum bona ordines ar-
restari seu sarcinari per se et per alium quocum ex officio colo-
re faciat et paucet ymblam scutarem seu poteciam
ut ei hisdem auxiliu prebeat aut favore. Quod a scriptu
fecit exordi finis meritat apud fecit. Nec secundum et hanc
ad secularia iudiciorum sua actione quocum merito ordine
ut ei est. Quel alio presumpit si abbas fuit suspensio
alii de persone exordi meritum finis apud fecit.
**De appellacionibus et impecunioribus communis
ordinis instituta**

Cart. 2. **D**e coram aliis abbas et fratres que in carta 20° cap^o
de a sedi apostolica cystis ordinis sit induxit ne per quis cum
in ordine exigenti extra ordinem quod audeat appellare
et per canones prohibetur ne a coram aliis regularibus quod
appellaret. Ordinatus quod quisquid dicere appellationis fruile
et temere appellasse fuit sententia ab reputatus tamquam
exordi ab omnibus eviceret. Et per cuius aquo appellatur res ipsa
ad mentem et coram mancipiter. Quel vero sic temere appellatio-
nibus dedit consilium auxiliu et favorem per se et per alium
publicum ut yustitiam candide meritat exordi finis et pend

cooperatoꝝ punitꝫ. Et iste caput abbibꝫ et iudicibꝫ or-
dinis vniuersitatis in suis corꝫ combibꝫ nō excedant. Abbes q̄
excesserant a suis superioribꝫ gaudiū punitꝫ. Et si sic tabito
in correxerint ecent ad eam⁹ gaudiū ubi si ⁊ excessum
correctionis aperte scandalū aperte fuit deponant.

Estatuit q̄ huius persona ordinis ⁊ se vt q̄ alii brās feco-
minas aquilae cū ipsom⁹ q̄ nō sit decimū anno amper-
uerit vt impetrare p̄mitant seu tori p̄missit impetratio
ne q̄ suis excessibꝫ punitꝫ seu q̄ tēpendat relaxat⁹ vt q̄ ad
officia ordinis p̄moniat⁹. Ipo ſeo exortat ſuas mērāt et
mēflos ſi ſi hoc iugitus fuit vt counta ouig⁹ tecet⁹ ad
aliquā ordī officiū admittat p̄me ſpali līnd cal⁹ gaudiū.
Estatuit q̄ gaudiū rebelleſ et inobedientieſ. Corꝫ combibꝫ
punitibꝫ. in carceribꝫ. ablatioꝫ. lītus. officioꝫ expor-
bz et emſionibꝫ. modi ut cōuī monastis et māſſaſ
or locis q̄ tridū et vīta. et mandatū solutatē.
ſeu q̄ libidinem abbis p̄m⁹ p̄ſtituit a ipsiis monastis et locis
q̄ diu ibi oneris rebellioneſ fuerint cesserent penit⁹ adīm⁹.
Pſone aut̄ cū abbis p̄cipiantes quos in ſeu dantes auxiliū
cōſiliū et fauorem cōcitant on his ſeris et deſperteſe
et coſpiratoreſ q̄ omnia iudicant punitende.

De caſibꝫ in quibꝫ abbates poſſit abſoluere. ¶ 2.31

Abbates poſſit abſoluteſ.

de leui manuū iectione on dicū ſecularē de puleſto
ſpali. Abbeſ ordinis etos caſus et articulos ad ſolueſti
et deſpensandi poſſit ſibi ſi doblum retineſt et comitē
ſup eidem p̄tate abſoluendi quibꝫ et q̄ ſibi videbit⁹
expedire. Conuenienter. Et tractus ſue ordinaciones q̄ ſp
ſine partia aut̄ abbes mīi ordinis et corporis modiſ et co-
lios ſea qm̄bꝫ ſit inle. et cōmūa ordinis mīi et an-
poſteroſ faciendo nullius firmitatis robur obtineant

quousque fuit p[ro] grata cap[itu]lo confirmata

De statutis domini p[re]ce et ordinis De libello diffinitione
lendo et legendo

Capitulum

Abbatis ordinis vniuersitatem quod statuta
seu ordinaciones domini vnde p[re]ce et confirmationes ordinis
misi h[ab]ent p[re]curent et ea obseruent et obseruari firmus
faciant sub p[ro]prio on eiusdem cōtentio[n]e. **A**bbatis collectarum
burbarum sub pena depositio[n]is ab officio papit q[uod] dea
statuta celavit et absponora cōscribi faciant et libello
diffinitioni seu regule copulati. **A**n[ti]q[ue] p[ro]pria onistat[ur] q[uod] libet
alii q[uod] illici ut cedunt no vendant et d[icitur] declarat q[uod] o[ste]n
p[er] parias pecias q[uod] cōstruendis dolis ut alijs fabricatis
met ead alio onsi cu[m] sollempnitate nuditate statutis p[ro]pribz
onistat[ur] vendi possint absq[ue] pena p[un]i[ti]o[n]i intendi. Ord[er]i
naciones concordantes et contractus sunt abbes et coventi
sup carmelit[er]is l[iter]is t[er]ris decimis redditibus virtute
huius qualitate et q[uod] te q[uod] ordinaciones et statutas domini vnde
p[re]ce expressae contradicunt sup quibz tam usum q[uod] bras h[ab]et
dicit[ur] revocant p[er]mit[er] et amittant on quibusq[ue] sunt
in castro obseruata. **A**n[ti]q[ue] contra p[ro]pria onistat[ur] alijs p[ro]f[es]ores
cellararii et mochis alijs ex territoriorum onitorum camere
appatent h[ab]ent in quibz carnes comedunt et p[ro]modant et
mutant q[uod] volunt ad estim carni p[re]cepti abbis licet
dicentes sibi hoc lice de consuetudine viciata. carnes
quoq[ue] sibi postulant etis diebz est quibz misteriori.
Ponunt abbes ordines somni et in his et alijs statuta
p[ro]pria faciant obseruari. t[er]tios q[uod] amotone osus
offerens et alijs ut meritorum p[un]i[ti]o[n]e. **A**bbes ordines
qui contra p[ro]pria onistat[ur] mochis et coipsis porciones p[ro]mis
et sumi on ipmisorum prefectos coctidie deserbit et
assig[n]ant ultra penas onis p[ro]pribz statutis concerto.

81

69

excidit meruit finaz ipso fecit auctorite ca^{lo} gratialis ~~fed~~^{ca} illi gaudiis postq^e finit edita et in publico promulgata
ligant et ad eum remiscepta ca^{lo} expesse reuocata fuit et
peccatum edicte confirmata. Abbibz Prioribz Subprioribz
ordinis papit ut libelluⁿ dissimil edicu anno xvi^o omnia
et p*ri*ma heant et obseruent. ac legi faciant omni ex-
cisdione remota p*ro*p*ri*o modo libello distinc^o vii^o et c*o*ad^o
et infine d*icitur* libelli in decreto plenari co*m*met et h*ec* fa-
ciant stipem i*bi* totentis. Prioribz Abbibz et C*on*siliariis
ordinis amissi amungit. At dissimiles anni cuiuslibz gra-
les et spales illis quos tangunt et p*ro* quibus finit edice
p*ro*se et p*ro* ali*u* p*re*c*ar*are studeant sanguini gradatum in*modu*lo
t*h*is lib*el*lo studiis et p*ro*missis et in corp*o* cap*it*is pub*li* infra co-
petente annu*m* illa annu*m* ordinacionis ipsar*um* inaugurate
Ab*b*i si p*ri*ns fuit aliqui p*ro*p*ri*o ut c*on*t*act*or ut corp*o* corpor*um*
accipiant sibi p*re*c*ar*ineant et ob*ser*uent Alioquin tam
tradic*o* p*re*ce*p*ar**ce*re* suis super*bi*s negligentes trib*u*s diebus
uno corp*o* in pane et aqua faciant leuem culpam p*ro* don*o*
fecant ut diffones op*er*as habu*n* gradu altaris ascende*n*
no*p*ro*sumant*. Inhibet omni*b*z Abbibz ut pena extor*de*
late sint ut conuocato*es* ab*b*um face*n*. Et con*de* ut
tras penas cont*act* delinq*ue*ntes impone*n* no*p*ro*sumant*. talia
no*f*acientes seu fieri pa*ri*antes sit*ur* de*ca* ex*co*id*u* finaz
co*apo* p*ro* depositis heant et p*ro* p*re*o*ce* ab*b*is p*ro* depositis
mitiant. *De Annosis et Detestibus* Ca*m*. 4

Annos qui pub*li* egerunt p*ri*mae g*hi*be*n* ad*ess*ha*m*
in*ordi*ne euocari. Quil si forte innescuerint et contra-
dixerint ali*u* fame famosus. p*ro*bor*u*s et famos*u*s tene*der*at
coll*u*s co*ditione* calu*n* no*ob*stante. Et ne em*pa*
maneant i*punita*. declarat*ur* p*re*dict*o* aut ali*u* re-
ligios*u*s p*ro*son*u* honest*u* admittant*ur* int*estio*^m et*ra* q*ui*sp*ec*

respondit ordinis regum aliquid non obstat

C. 6. **O**nus modis cari mandat **De caribus**

Tempo cari sine limite exerit a' opim cariē fregit
ut ad quācūq; actus legitiōis p'monū absq; dispensa:
tēs capti g'ralio.

De p'rectario. L'usoribz s'r

C. 7. **S**tatus p'libz et alijs cōt' p'cedios in suo labore
duratur status q' on singlis ca' los ordines q'ibz sermo
ne h'ce cōmpt' p'ctarii ordis m'ri p' abbes ut p'sidentes
exco'ci sollempnē nūcent **D**istrictissime thibet q'is
ordines om̄isi cuiusq; statut' existent ne cuiusq; p'missio
tecessereb' q'ibz et q'ndic'q; seu q'licu' q' p'missio
ne habitus immorte testamēti facit ut q'libz p' volute
ordi'mare. **A**ū m'hys nichil possunt reclamare liberis s'
sunt om̄ia superioribz suis si studiū sūt sūt suis couenientibz si
abbes ut abbas sūnt fideliter assignanda ut suis suc-
cessoribz conservanda. **Q**ui contra facit p'scipserit q'is
p'ctariis et exco'ciat h'ce et fructu sine qua'cūq; m'nd-
p'ctacē ectastice careat sepulte. **I**udei eccl'si et ludi
quicq; dñici q'dicim' q'somis ordines om̄isi causa cupiditatis
ut lucri pecuniarū. **Q**ui'cio contra fecit et sup' hoc couluit
fuit p' am̄i m'nes m'li' o'm h'ce et om̄i sexta feria cōd-
amni sit m'pane et aqua. **E**t si nec fuit emendatus q'ne
h'ce regulari. **N**ihilbet p's pena exco'ci late s'c'ne q'sois
ordines om̄isi ne arte de'qm' quoqm' tui audeat q'
p'sumant. **N**ec q'od p'sone ordis alijs tua cognit
denunciare suis superioribz teneant s'p'na p'f'ca

De diffamantibus Superioris p'f'ca. viii. c. 8.

C. 8. **D**ifficile edic' s'c'ne admis' cōtra a'dentes p'napos
et potentes p' abbas creacione bisicatoe et q' ad modos
ordis et cōfusos. abbes suos ut alios maxime erga'

poreres psonas et sublimis dissimilantes sepro ut robo exte-
dit hoc addendo q̄ deo si sit quoniam remeant alias iudicij
perduo carceri mancipent

C. 9.

De reprehensione in contagio carnis

O Vicinos moches et consipit q̄ m correcie sue vicinū pub-
ligit penit̄ et ordīnū sui gradū p̄didit nullū gradū alii assi-
quat nec ad actus legitimos admittat nisi ducatur de lata
capti ḡnalis h̄ m eode gradū permaneat inq̄ sp̄m̄ exēit
in fuitis. Qui mō astitit aliunde q̄ p̄ portā eḡt̄ suis fuit etia
clara die tamq̄ desp̄sus mār̄ms contagio p̄mitat

S. 8.

De fonda visitacione modo visitandi et visitando

Lribus

De b̄b̄ls fūdīs q̄re m carta cātād cā. 4. De visitacione
dom⁹ oysti et p̄clamacionib⁹ māca faciendis. **D**e p̄fisi
alii et visitacionib⁹. **D**e p̄cate. euectionib⁹ et p̄fancis
corp et p̄relacione visitacionis q̄re m oleum cā. 5. **D**i
et vī. **I**n virtute s̄c̄ abedic q̄ capi t̄ abbib⁹ filii vi-
scans et corp conuancib⁹ quād p̄tib⁹ abbib⁹ et corp vissa
ris p̄cundo et redeundo expensas moderatas iusto t̄dōz
tas libramie sole ore postponant consuetudē qualib⁹
no obstante. **N**unq̄ visitacōib⁹ p̄p̄s et corp comissariis
expensas recusant sole expedites faciat pensata itām̄ et
aliquate psonae. **S**i abbas fuit sic recusans ab m̄ḡssu oīcē
don sanscrit sic suspeñit. **S**i do nō fuit p̄t̄ bursarius
et offiçius negligēt̄ asinus officiis deporti sint ipso fec.
Mā et alia exceptio don fuit ip̄s visitacōib⁹ faciēt̄

C. 1.

De donis factis visitacionibus querere in oleo ex vii

Procurat nō ip̄m̄ psonis ordīnū emisi et iugit̄. q̄ os C. 2.
visitatores illos q̄s sc̄iunt aut p̄bālū bilū audierūt
suffici māra in suis visitacionib⁹ suscepisse seu alie tēra
sibi uictimē excessisse ip̄os p̄m̄cire t̄ q̄ uici p̄curerent

80

Ad eius ordinum servitatem debita pumendos. Papirus et
Et visitatores ad monastria visitanda propter sueras accedunt ut ba-
leantes comitatus alijs vires suas et cibas ad alia ordinata mo-
nastria atare non possunt nisi conuenient ipsi ex ea legiema si
requirantur.

C. 3.

De abbibz cedentibz. translatis et pensionibz.

Dranslatio abbatum et abbessarum in ordine non sicut nisi foret
sed alijs eminenter beatitudine de domo cysticis et ceteris monachis licet
autem salte aliquis ipsoz cu[m] ipso domo cysticis alius fuit ordinatum
et eo alius suscepit tam transiens q[uod] translatus ipso fuit se de
deposito nomine autoritate ca[usa] generalis. **A**ccesusq[ue] alijs ab
hac ad aliam abbaciā transire et monachū alienū in alio ordinis
fieri p[ro]mouit coangit. omnia et singula bona q[uod] habebunt scilicet
de abbas et cōuerz h[ab]ita deferre. antequam tenebunt redigere
et scriptū sui sigilli minime roborare et abbi a quoccedenti di-
mille signillari et si negligenter facie corpore excois finias
se nomine m[er]itis. **D**ifficiles alias ad eis pensionibus
cocessit ut cōcedendis abbibz fratre cedentibus b[ea]ti m[er]itis
addit[ur] q[uod] si irato ad abbaci regimē eos coangit p[ro]mouit
et inde postmodum cede h[ab]emot pensione post cessionē non exquirat
si eadem gaudet libertate situt p[ro]pria. **A**bbes q[uod] cesserunt et
cetera abesse si suo abbi et abesse m[ob]edientes regni sunt
q[uod] visitatores p[ro]m[un]tatem temerari pumendos. **O**r si sit
correc[t]io[n]is amendauntur sciant se p[ro]m[un]tate ca[usa] sit ad ei
noticiam tenuerit p[ro]lactatione pensionis ut alia etiam
diaduersione plectendos. **H**oc cōmunitate p[ro]tibi abbibz
ut corp[us] cōstatans exequedū q[uod] si p[ro]tres dies m[ob]edientes
p[ro]sticerint eo solo deum eam eos distinxit p[ro]sticos p[ro] omnia
pensionibz et gratias sibi fecit. **A**bbibz q[uod] sponte cederi
bz et b[ea]ti m[er]itis cocedi potest p[ro]p[ri]am abbaciā est sues
forae ut immediate ubiq[ue] residerant post abbaciā. **O**rdinā

20

71.

q; et dicitur alioz penitio e concessa. In eam in quacumque alio ut ^{vnu}
alioz quoq; transferre p;ssim p;met p;metu huiusmodi
p;sonae et ad p;nitentiam suam supradicte reducat
De m;gistro statu monasteriorum in eadem ex parte ut trans-
lasse abbas et tertiaris concordia p;sonarz

C. 11. e.

Monachorum eadem abbatis p;res abbas et corp; coiffarii de statu
comitum diligenter inquirant quid et q;oniam debent seu habeant
timoribus et q;od eis debet debent p;missaque omnia sibi
sigillis suis abbatis crederis attestari et q;od omnia et simili-
tudinaria papuro bursarie coram comitum senioribus faciant et
integritate coiffarii. Ita quocies abbatem ordinato esse ecclae
seu ad aliud monasterium ordine transirent prior et
Abbor cui tribus et q;od senioribus et familiis comitum de bonis
monasteriorum locatibus pecunia et alijs discretis plenius et lucidius
mentorum facte strident et p;cioz abbati ecclae eximis signare
q;od vero aliquip p;es se quamvis reuinat et tunc
p;ssim p;met ipso fato excoris panteoz se mouere teneat.

Et in intercessione q;od officiales vacantes monasterii de bonis
et redditibus eiusdem non obstante hanc finem debet monas-
terii necessaria facte et quia videtur valde gravare. In-
monasterio tam modicorum q;od monachis m;libz scilicet tertiaris
p;sonarz. Si p;res abbas et corp; coiffarii et abbatis seu abbatis
facte aut conuentuum negligencia p;sonarz omnis iument
monasterii. eos adcepient omnis p;sonarz et eisdem ordine student
capelle antea capiti gualis si monachorum videtur suspecte faciat

(H) tatus

De officiis instituendis et iuramentis prestandis C. 11. u.

Onibus et singulis abbatis tangit quod officiales p;pa-
tatores decedunt faciant et ordinent cu corpore seniorum suorum
monachorum servantes in alijs regularibus insti^{tu}toz. Id abbatis
in consilium nullus p;sumat accedit p;sonarz apud eum

Vocatus no obstante consuetudine quod coria q̄ regbat et
venit ad nullat. Et tunc ut modi p abbes ad consilium
vocandi ad recessum abbis murare teneant q̄ secretū et
consilii tenebant et illud nullate ruelabat. Ita officiales or-
do murare teneant q̄ nullū apponet repugnatio obstatu-
lum. nullū p cui abbas defensione essidit q̄ admissionē
abbey dimicat officia absq̄ tota adtione quacunq; aliis
nullatis voleat pmonit. **M**onachorum ordini q̄d p ad ges-
tione recipiant murare teneant q̄ statutū huiusmodi est
luculentū expositū observabat. **A**bbes vō q̄ officiales
instruerunt et notarios ad confessionē receperunt vō isto ab-
eo et corp q̄b huiusmōr murātō tam dñi ext stellū abbis
manerant donec exegernerū murātā. Ut officiales am-
uerint vō murātā. **R**ecipios aut abbes murātā
notarios in basso choro teneant donū psterunt murātā
Et h̄ diffīlū cū forma vō sit acutā ām singula in caplo
recta. **M**onachū vō vōsi cū multū ad messes vō
redditus suscipiendos q̄ alia que domī vōs vō ad expandā
murare sollempnit teneant q̄ domī sibi custodiet et
recupabit fideliter et alia iuncta officia tam sollia-
te q̄ utilit pcurabit. **N**ō vō murare omentū
q̄ abbes q̄b arrempibiles vōti om̄z teneant accip-
to et q̄ p̄mū q̄ dñi in cōsumptā vōtā mōbe q̄sād
uit pcellant et anchilos die q̄b r̄ca accipitū dis-
plinas et si officiales sumit deponant. **A**bbas in
quibusdam mōastris observatus q̄ certi mō. cōsiliarij a
conventibz digant quorū cōsilio abbes fore in dīz regulent
in p̄pīs et in ordinātōibz et statutis assignatis q̄ abbes
tēbent observare et distende sine corp bōplacato abbe-
sēm extore eadē reservando ad sc̄a tēi ab origīna mō-
so regbat. q̄b h̄illē q̄ tola afferunt ut dīp̄t̄to

feruntur si ipsa abbis arbitrii et primum abbem si fuit opus
 collim monastorium negotia disponere requisito tam in quibus
 fuit reprehendimus consilio suorum concordium seniorum. Quicquid
 illi abbes suos superserit coartare tamquam conspiratores
 persona sumiant. Conventus vero si securus solitus evanescit
 abbem suum appellere quoniam tandem fratercent omnesque
 errorum suum recognoscens humilietur et desistens ab opere mentis
 relaxacione et grām obtineat. Abbes autem ut melius potest
 frequenti extra monasterium in quibus grangia seu loco
 moram continuam ut longimp facte non consumant.

De electionibus et quinque eligendis.

De electione abbis existet quere

ca. 6.

male² et cetero. De electio aliiorum abbem que in carta capituli
 et in libello. In vacantiis monasteriis ad monachos
 pastores substitutorum nullatenus procedit nisi prie abbe ut ei
 commissario redditio primis et quinta electio alii fecerint
 sit et animis et diligenter ure eligendi tam actue quam
 passime illa vice sunt priuati. Personae de persona ydonea
 monasterio viduato penes proximum abbem est eius commissarii
 remanente et huius diffimilius extendit ad moniales. Item
 statutus quod quatuor electore mimo ordine discordia conti-
 git celebrari ille qui a duobus quibus fuit electus. Personae
 electa sunt ydoneae et electores ad eligendit habiles et proximum
 abbem ut per eum cui comitit vices suas in predictis. Electio in
 predicto abbas contradictione qualibet confirmari. Et quia
 electio modo debito non procedit abbas mutuo consensu eligen-
 cit et electa inhibetur electore confirmari doni electe personae ha-
 beat consensus. et ad conscientiis electori abbas electus non
 electi inducere tenet. In electionibus abbem ordinis nisi
 nulli pres abbes vel eorum amissarii diligentius impedit
 libertatem sibi penit depositione. Et contra formam ordinis

a scis pribz obseruatam in ipsi clauibz qsumat pced
si totales obseruare studeant cōmētā clēmētē mīd
mitre nūris sollempnitate oīo ordini de spali grā remittit
Consuetudine qm̄ aliqz monastis dī spata qm̄ in clāe
om̄e. Sac̄dotes vocē habent penitentiālā. **H**abent ḡ
cōuentibz et p̄marz abbaciarz ḡtēse qm̄ aliqz rot aliqz
q̄dāp pastore bacare cōtingit. **A**bbes
omo cōcordes fūnit licet eis libe sume faciat q̄ abbeū i
lmea aliap ḡmonit q̄dāp et de linea lyp̄. diffinītē
quāl sup̄ hoc m̄ cōratū cōta penitētē obstante. Ita
tam̄ m̄tēdit q̄ p̄missione grā ad hō aliquatenus no extēndat

Domibz abbibz alias lymibz ab eis mīmē remodē p̄p̄
Et abbibz discretis vīcīo cōmētātē. Tōces suis ut
on eisdem sit ab eis distantiibz et remodē si eisdem tōce
congit̄t cōfirmare valēant seu etiā p̄mē. clementia
et statutis ordinis obseruatia

De episcopis ab ordine assūptis Et de e p̄mis et de
magistris in theologia abbibz et nō abbansibz

Cā. a. **A**libet abbibz om̄ibz cōdit̄ne ap̄os te ordine assūptos in
suis monastibz recipiant ac mochis suos p̄ eos ordīm fa-
ciant don̄ de ap̄os constitutē canōica legiē eis cōstat
p̄ patentes lras cap̄t ḡmālis sigillo regillatas no obsta-
tibz quibz ap̄s h̄is cōmētātē eisde ap̄is q̄ quādām p̄p̄
nas ordīs cōcessis cōdātēs statutis aut cōdīcētē existat
ac eisibz ap̄is ab eisdem abbibz mochis aliqz ad cōmōdō
du aliquālē cōcedat illa aut quibz p̄ seū ap̄ice ḡtām
seu p̄ elationē cōcordēm canōicōp̄ alienū solētātē eti-
fuit p̄missum. **E**t p̄mē debēt in fūctis de ep̄ariis officio no
intendit p̄ constitutēm p̄tēm an aliquo terrogari
Restatuerū p̄mī abbes ordīm on̄ suis monastibz nulli sup-
uenienti abbi cui dāq̄ ḡmonit sit cōde tēnēant. **A**bbes

73
Post m^{is}cholo post quatuor abbes pmos et abbes depl.
ato et de Anglia sedant sibiatis. Et qm^{is} et ato
abbes omnibz m^{is}ta p que transierunt bndatione acapiant
sup gradum. Concedit scire thos^m magis et possint
abb^e aliquo no^t sociato in m^{is}ta monialium visitacionis officio
exer^c. Abb^bz anglicis in thos^m onibz ne remaneat in stu-
dio post annu^m post ap^o adeper fuit cathedram ongralem
qet auct^z sup hoc abs^e spali mandata cap*l* licet dissipare.

De sigillis et sigillatione

S. 9.

C. 1.

Precepit q^{uod} fuit sigillu spale y sigillando suffragia
q^{uod} concedit sic^m gndali. Difficiles v^o cap*l* de cor^m apollo
d^m op*l* hinc potuerunt sigillari et q^{uod} de cor^m apollo fuit
sigillare facient plena fidei. In oibz sigillis conuenit
ymago beate Virg^m Marie imp*l*at. Et sigilla ipsa de
cupro fabricant. Sigillu conuenit ab eisdem psonis
custodiatis a quibz et modo simili d^m bndatis p^o m^{is}ta
suis pecunias bndantibus stetunt custodiendam. Ut
m^{is}ta n^o ab^e sit pretiu^m q^{uod} on^o est ab^e y abbes et corp^m conuenit
faciendis cu^m sigillis ab^e et conuenit l*ra* auctorita
apponat et nonnulli abbes remorari regionum tabelliorum
nime valent report grude ordina^m q^{uod} mettacabz p^o d^m
potuerunt abbes emisi ordine si bolunt q^{uod} l*ra* auctorita
v*o* cuiuslibz sigillo ab^e m^{is} ordinis v*o*na cu^m suis
et conuenit. Qet alicui licet abbas addis
cuciendo agndali ca^m peta quousq^{uod} et acu^m sollempne fecit
et s^m no^t auctorita eisdem ca^m p*mi*us studuit p*mi*car^m

¶ In noua c^mone cuiuslibz ab^e sigillu p*cess*oris seu p*cede*-
ssoris imp*l*ia visitacionis noui ab^e et conuenit
frangat et ab^e de nouo catus sigillu m^{is} nom^m
sui p*mi* apponi faciat de nouo fabricari p*cur*et et
h*ec* alia se sigillis ab^e et conuenit corp*l* et o*do*

ordinata ad sigilla abbatarum et conventuum omnia plura nisi or-
dinis extenderat. Abbatibus autem ad transversum suis conuentibus sigil-
la et prece abbatis copulantur et depositantur et alias non hoc sume-
re rebelleris. Abbatia quod hanc contributio et imponitur et per quam medietate
curantur ad eam grata signatura remunerantur. A superioribus tunc
boce et propriis literis acquisiti gradum alacris ostendere non possu-
mantur. quoadusque literas signatae memoratas nisi eam ad
ad propria transversum curarentur ad tunc sequentes eam gratula-

De expensis abbatarum superfluis

C. 1.2. **P**rohibet abbatis et corporis commissariis papit et comunitate quaevis
personas ordinis in aquo corpore corporis et genito corpore. Et iste morbus est
tunc aliquippe ordinario corpore varicosa et infiducia et in corporis
memorabili excedentia corrigit et primum autem cuius est illa
**De contributio[n]ibus impositis et imponendis quae in
libello distinctione vni ad primo**

C. 1.3. **O**bsecratus contributio[n]e mordine fieri coenigunt et prius
abbatis summas sibi impositas receptorum ordinantis onus segni-
tute capto apud vestigia solue tenetur nisi in necessitatibus or-
dinis contingentes et ex eis causis diffinitoribus capiti aliui solu-
cione tunc et locu[m] duxit assignandum. Abbatibus vero statuto
non soluentes corporis excusis vinculo se ligatos asserunt.

Onachus vero est colitus qui ne contributio[n]es ordinis statutis
non soluantur per se vel per alterius clam et qualiter impedit esse superflua
seu impedita percurritur quoniam eadem exercitio fuit corporis te-
minatio invenit et capi corporis actor per omnia primum est. Vnde
abbatis propria solutas contributio[n]es excusis summae per se mes-
sustentur atque ordinatur deo et comunitate per exitum deponantur. Atque
et tunc mercede huiusmodi quod ob hoc aliis abbas reputantur depo-
nentes quasque per superiorum abbatum ut ei missarum deposito
pauit mercede quibus a' abbatis et missarum coram
venerab[ile] secu obediunt papit et comunitate que deato salientib[us]

inquit in suis visitacionibz diligenter quod edocent dicentes et
 quos repperirent non soluisse excoicatos demicadre studerent
 et depositos ut deinceps si eorum contumacia h[ab]etur requirit et ad
 huiusmodi pleni exequenda tam prius abbes quam commissarii
 corporalem efficiat tenentur. **N**isi si face facient omiserint
 cu[m] ad domos p[ro]p[ri]os r[ec]ulsi fuerit tribus diebus ieiuniet a pane
 et aqua sive dispensacione qua cum illis suspensi ona-
 medit adiuimus donis primaz p[ro]egerunt meioratam. Couen-
 tuisq[ue] qui impedimentu[m] p[ro]ficiunt me solvant obviones suppo-
 nit[ur] ecclesiastico meo deo quoniam depositis gaudi capto excedat
 sufficiet. **T**unc cystis et quatuor p[ar]tibus q[ua]ndae sua cuiuslibz
 comitie quatuor quoctas et q[ua]nta eis videbatur expedire etros
 et discretos commissarios ordinat qui ad expensas abbey
 non soluerant totam pluistrantes gaudiad[em] an singulis mo-
 nastis ordibz student diligent inquire qui abbes o[mn]i
 soluerint. Et quos repperirent non soluisse excoicatos demicadre
 ut depositos ut est d[omi]n[u]s. **T**unc cystis et in primis cuiuslibz
 in gaudiis sua comitie quatuor in remontibz p[ar]ibus seu p[ar]tibus
 cuius abbes depicent gaudiis et discretos qui contribu-
 imposicatos et impostis aponeadas recipiunt et ad expensas
 ordinis omittent semper secunda anno immediate capto gaudi
Nisi depicati abbes dicta contributio[n]e recipi et audiatur
 deinceps p[ar]tibus negligentes excessis summa securiorum arrebatos.
 Abbes vero q[ui] sumas ut quocas sibi imposicatos solue ne possunt
 ut corresplicant sumas assignant penas iposicas et aponeadas
 corpo se non sint facientes. **M**ores abbes ordibz sumi
 sumas contributio[n]em et quocas q[ui] eos imposicatos filios suos
 respondeb[er]e tenent sacerdotibz suis immediate et de hinc procedat
 q[ui] ad primu[m] sacerdotem gaudiu[m] suu[m] et p[ro]veniacionem sim-
 gularis imposicatos solutoris et non solutoris cetero vero
 habeat. **D**e h[ab]e[re] testis referre ce[lo]sti iniquitate q[ui] sunt

corporis libet deinde solvi. contributioz obliq; an et referuntur seu
reservabat ad suum gratioli. In monasteriis omni abbas ipsius et guerras
et ipsius aliorum venerabilium causas quod non possit curare ut comode re-
side priores Bursarii etiam et aliqui redditum a recepto pro
contributioz quotas suis monasteriis imponunt et ipso modo
enim constitutis solidi negligunt seu distinguit corporis deposito
tis habent et inhabiles efficiantur decessu nisi ex eius ad
picea spati. Etiam et officiales ut monachii qui impeditur pse-
tum clam et palam penitentia exemplibus insuluntur. De aliis
priis abbatis etiamque penitentiae fuit. Aliomodo a contributioz
filii suis abbatis impositis recipit et recipiet infra iuriis
infra tunc seorsim et sic recipit sufficit et sicut etiam ad
fidele expunctionem reddidit in fiducia excedit modus ipso
et multo in hoc desponsus et deposito habent. Monachos
et moniam absoluunt a solvendo contributioz quousque et sicut
cum aliud fuit ordinari. **De priori**

C. 3. **S**tatur strictius nihilendo ne alias portus fugientis officio
alium extra monasticum officium exceptantur. Infra monasticia
tum portari exceptis Bursarie et portarie officiis si metu
fuit alia officia excepit. Hanc distinctionem gratioli etiam ad
portas monialium nunt extendi. **Concordia priori** Cestius
est et qui fuit et ipse et possit abbe alio modo vocato immo-
terne monialium constitutions officium excedit.

C. 4. **M**onachos et monisi ordinari. **De infirmario**
nisi in comitibus infirmitoribus sibi tunc serviantur et persone
seculares ab huiusmodi familiatu etiamque fuit possibile excludi
dant. Alii tamen qui ipse in tollerabile infirmitate sunt ab
eis segregati securiores seculares hanc portant ubi
abbati vestre fuit expedire. Secundum vero monachos sponte
et aqua et manib; purificantur. **De vestario**

C. 5. **M**ille omni ordinis. Ita quantum mox

censat deferre lucet alius coloris q̄ abbat̄ et breviū p̄
 ut a statu ap̄libz coronet. In ecclesiasticis et malis c̄tate
 positis et ponēdis adeo expōsat et honeste se habeant
 q̄ n̄l appear q̄ possit offendre intuēces. Tā auctoribz
 a suis sacerdotibz onorant̄ c̄litatim ut desistant et
 nisi desisterint clauso clo monitione sunt thabiles ad quicq̄
 officia don̄ penitentia et se velant a commissis. Ut si fuīnt
 obstinati si mochi fuit ut coisi de p̄p̄o monachis expellā
 t̄. Quā abbas m̄lē excessim p̄ p̄co abbas corrigant̄
 ut ceteri ad ea m̄gnalē. Et hoc extenſi ad moniales ordines
 vniuersitatis. **De promotoribz studiis et studientibus**

Trauerdet orationi hec

poli regimborum ordinat̄ costitui studiū ordīne m̄gnalē ad C̄. 1.
 quod om̄nibz quās volunt dñi t̄i servat̄ statutū dñi ba-
 det̄ p̄p̄. De studio p̄ficiens cui m̄o ostendit nullatenus
 derogari et remaneat dñi studiū liberum. Abbas de
 aula regis t̄i plenitude ordinarie potestatio. Ordī-
 nacio studiū sit Barnardus p̄ficiens remans̄ penes eam. M̄gadē
 Et p̄ dñm cystis et iiii p̄mos in ordīne dicas sic a corp̄
 comissariis visicabit successione. De studiū p̄ficiens sit om̄nī
 amio dñi festū b̄i Ioh̄is Et de studiū b̄i Ioh̄is p̄ diffi-
 cultores eliget. Eadem a' de studiū m̄lē ne omittat̄ t̄oē
 h̄e usura bursas scolarū audeat̄ nisi de difficultate bura-
 ssali. Statutū eā q̄ ab recepte dñi studiū tam de b̄i
 p̄ficiendibz et iardinis q̄ eā de eleosimibz et logatis
 et obvencionibz quibz cūq̄ deueniant̄ ad manū. Et de
 loci et p̄ ipm recipiant̄ et expendant̄ que adiudicatae
 studiū vident̄ expedire et de p̄p̄o p̄ ordīna dñi būndi
 p̄p̄ si hoc editam fideli tenent̄ reddē rōte. Tūn-
 sam integrām tenent̄ solū scolares infra om̄nem a-
 festo b̄i Ioh̄is et adiutus sui t̄p̄e copucādī. Qui

ob in p^{ro}p^{ri}e ap^{er}is venient soluit dimidias bur^{sa}s alioq^{ue}
exut^{us} sole expellant pro rata epis quo in studio re-
manerent et exut^{us} mch^{is} debitis qmib^z m^{is}tre^c. At
aliam de studio recessit an annu^m coplectu^m fuit aliqua
restitutio bursa ouia de sui recessus causa legata et me-
cessaria fecit plenam fidem. Et si quis ibidem decessit
et renocat^r fuit o^m remissus abbas eiusdem si voluerit alia
mittat ad studiu^m cui m^{is}tre^c de bonis m^{is}tratis sicut et
alios q^{ue} residuo de bursa. At aliam tunc de venientia de-
bet bursa defalcat^r. Quia ab min^o q^{ue} bursam taxata
emburstant nichil eisdem de bonis m^{is}tratis m^{is}tre^c em-
erit. Si scolarcs sine ob^{lig}ac^on post festu^m om^{is} d^{omi}ni or-
onauerint fratres excois se nouint ouirisse et no^m sub-
eade pena q^{ue} magistrum pisorae et bachelarios de studio
expellant^r. Eadem excois sua ad residentes p^{re}missus occa-
sione p^{re}dicta extundat^r. Et talesq^{ue} det*bi* S. capulunt^r
et ad ipsa o^m astia remittant^r ap^{er}is m^{is}tris p^{re}ceptibus et
expensis mch^{is} pena debita quiniant^r. Propter a^m sacre
theo^m a^m negligunt^r p^{re}dictis ordinacionib^z assignari. Scol-
arcs n^{on} qui se hora p^{ro}ndi sine cona p^{re}cepserint absente
mch^{is} de ipsi bonis qmib^z m^{is}tre^c nisi in ipso studio p^{re}-
ter fuit ap^{er}is horis. Utib^z oratio facit q^{ue} de eccl^{esi}
tales scolarcs ad studiu^m q^{ui} om^{is} studiar^r q^{ue} sint co-
iuscous honeste. Ad studiu^m ferenti. et ydonei ad docu-
menta sacre salutaris capessendi. At a^m d^{omi}na scolarcs
meru^m penas ad studiu^m ferent^r liment^r. refrenet^r
anoyus^r et ad dissoluendib^z arteant^r. Itacu^m ut enus^m de
studio ob sine p^{re}ceptis demittit. in clauistero teneant^r i-
nartissima disciplina custodi deinceps sicuri offi^m absq^{ue}
dispensacio^m capili^m. Dato cysta et ne p^{re}mis aut^r
ong^{no}c^{te} sua comunit^r quatuor abbas q^{ue} scolarcs id captio-

tot et oculos omittit et decessu omittit ad p[ro]p[ter]i studiu[m]
 possit ad corporum reuocacionem spelle audita relatione dissi-
 toru[m] est tales. Si vero abbat[us] p[ro]p[ter]i recepto sup[er] hoc mandato
 a d[omi]no p[ri]estis est ab aliis p[ro]moto p[re]dictis ad e[st]h[em] corp[us] p[re]mebitur
 scolaris suu[m] in tunc reuocare c[on]venit et reuocatu[m] corp[us]
 multe p[ro]p[ter]e[re] tunc p[ro]m[pt]u[m] b[ea]t[us] p[er] anno scoli p[ro]p[ter]i con-
 suete inter gradii cysti ca[re] applicanda. Et solentie disso-
 locatio[n]es noue sollemnitates a singulis nationib[us] in seruicio
 missarib[us] ludis horae instrumentis musicalib[us] et laudes
 laudes seculari h[ab]itu et h[ab]itu similia districtissime i[nt]ribus
 fidelis studio antea et instantia talia conservari a scolari-
 bi studi[us] ostendit. Qui p[ro]p[ter] corp[us] aliis est aliqua p[ro]p[ter]is
 attemptari adeo studio expellat nec eidem de anno p[ro]p[ter]
 ista aliis omittat. Monachis ad studia transmittantur
 in monasterio suo capitulo autem tenebunt q[uod] decessu cora-
 gnia ordines libertates. p[ro]udologia et apparelas consuetu-
 dies et statuta alii clam et palam p[ro]p[ter] q[uod] alii atque
 tare impetrare seu clam in aliquo loco scrivere decessu res-
 sumant. Si si nra de nolunt non omittant. Bachalarii
 etiam in sacra p[ro]p[ter]is q[uod] omnia ca[re] ad p[ro]secutionem suu[m]
 magistri dicte cancellario quis p[ro]secutus erit q[uod] content uide
 tenebunt acquisiti sollemnitatis p[ro]p[ter] p[ro]p[ter]e[re] in ea lo[co] s[ic]. Si p[ro]p[ter]
 p[ro]p[ter]e[re] ac omib[us] scolaribus. Qui p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] pena exponi-
 lare s[ic] aut amerci qui dicitur exige teneat q[uod] cu[m] ad magist[er]-
 ri docent[ur] iuri enfr[et] ordinis. p[ro]udologia et libertates alii
 non attemptabunt q[uod] se est q[uod] alii seu q[uod] alios nec acceptab[us]
 quocunq[ue] dolose colora quesito p[ro]curab[us] seu p[ro]rationem
 grosse p[ro]curant amperando etiam nisi[us] etiam p[ro]udologia
 et libertates in case p[ro]sumant et etiam p[ro]curab[us] q[uod] se est q[uod]
 alii clam et palam impingent seu q[uod] alios empingant
 Si si nra de nolunt p[ro]p[ter] gratias in domib[us] p[ro]p[ter]

Nisi sed neq; sperent abordine et am; alioz quousq; ppter
psteruntur nra amicu et h; diffinies se extendat ad q; cuq; ord
m; studia et bachelarii maliis pntandi sibi s; eadē pena
in caplio suor studiorz ut are tenebū **T**herouisores no
tiorz studiorz cuq; g; gri et bachelarij sur-amicu emulcent
quidebū sibi et notariis publicis et vdoneis testibz et te
h;is pcurant fieri publici instituti **T**unc has fca on
mas apsomis que no s; deordine nro g; pmonocombz ad m
gisteriu et lectras qualsq; ampetranis et mperatis uti
psumes inhabilis sit omo ad illu gradum q; sic volunt h;is
decreto abstinet nisi ex dispensacio capiti g;nlis **T**unc
p ordine pnciatu pse et p alii clam et palam impedit
et impedit pcurant ex m;e pte extit se omelio excois
agscat ligatu et nos si couctus fuit t; p audiosub et am
bitiosus acadausione debita punit **A**et dico q; tali casu
ambitioso pmonomis gr;am obtineat psumat corchedā
magist;em ascende quousq; pnciatu abordine fuit ex
peditus **D**am q; plures moch; scolares ordinati ad lau
ram sonarz et biblie grandez pia mostia si remanent
ips studio cotimne usq; ad temp; eis assignatu ad legondū
cosular; abbibz corporē et eos reuocet ipso q; in alijs occu
pent diu tam illos ad studiu dimitte teneant p tennit
anq; annis incipiat in quo leuar; fuit acceptur si
ob alij scolares cursores st; in studio q; oto st; ad sonas ord
inati pmut q; qnctus placuit abbibz suis possit eos te
studio reuocare **H**abeb; s; pena excois late sine ne quisq;
abbas et moch; audiat et legat nra canonicā mōbrāq;
velli cīcābz sive castris **A**bbas autē qui sup hoc moch;
licenciam dedit excois sonaz morat ipso fecit **T**ribibz ca
vnu si ordinis mhabeb; ne in studio sollempnibz quaq; de
causa moram cotimizat et loging; facē audiret et pti

mit. Omnes a licetae concessione acrum abbibus et omnis papa
abbatis studiorum et ad gradus aliorum ecclesiasticorum
valent remunerari et tales decem conferri licetae gubernent.

Inhibe me alijs scolaris in studio tibi. Nam si seruare
teneat ut pietate nisi pro voluntate miburi facere et secus fecerit
tribus diebus faciat lete aliam et distrectum est coram
vixit acore in calo se octoginta teneat et non oportet filia
adsumat et prius quam que exiit de studio circumspecta
electione pueror et magis actu reges vocatas aliquibus
seminalibus de studio irrefragabilis exceptur. Nec plurim
alijs abbas monachorum puerorum constitutus decido
quemque cu huicmodi ycuratoris offici occasione posset ad
loci thespha ad ordinis scandalum declinare. Tertium enim
de quocumque alijs constitutus ad faciendi superius offici
yuris et sacriste integratim de curitate habent bursam.
Corporales ob deo officia constitutus duabus personis eundem corp
burse tamen medicinas ostendunt. Inhibe me alienum
en se. B. venit puerorum de canis seu conjugio nisi per
forem dei loca et tales in consilio auxilio et colloquio ab omnibus
euerterit q secus fecerit a deo studio expellatur. Et idem de deo
burse sua alijs ultius constitutus.

De his quibus licet ire velirent ad romanam cu

8. 10.

Ovi ad romanam curiam viam
cu debita linea accessant pria die qua curia inuenientur q
curatores ordinis personaliter separantur et eam sui adiutorii in
regre et fideliter exponit teneantur. Et si cu debita licet
non accessant deus granatior eos expellere teneat. Et si rete
de nolumus nos capifaciat tunc ordinis fugitios. Inhibe
abbibus ordinis vniuersi ne pugnacij omibus yudicentiam
curie nomine teneantur alii constitutus granatior i dea
curia residente qd granatore ordine guale est sustinuit

Et substitutos ab ipso nisi de ipsius procuratoris consilio et assensu
¶ non procurator alii constituti possint corpus et anno quod
tres florenos autem procuratori ordinis memoratio sive tene-
antur. Ibbes a negotiis quilibet procuratorum et monachorum
ad curiam transmittentes eodem tempore curare faciant solle-
nitatem contra triduum postquam ad curiam applicaverint se procuratorum
potest respectus si copiam ipsius hanc poterit parabunt. Ibbes
debet a aliis consente absque curante procuratorem ministrare carta
statim. Procuratorum vero et monachorum sit omisso nisi se procurator
vult facere deinde cu addomine ipsos venientibus dictis faciat
peccatum culpam. Secundum amicentes et omnibus ore soluerent ut de
tres florenos ad sollicitudinem et gratile capitulo appellantur ad reue-
lationem procuratorum ordinis generalis cuius fugit hoc rescriptum cu
intervento dabit plena fides. ¶ Inhibetur abbibus ordinis generali
ne et quocumque de ordine indicantur seu illegitimi si ad eum
ordines veniret ad Romanam eam et quocumque dispensacione
impetranda amicis praesumant abbas licet a capitulo generali
**De dilisis p[ro]p[ri]etate cunctib[us] et rote meritis p[ro]negotia
ordinis et hospitalitate servanda**

Cap. 2.

Habebit ordinis capitulus
ut ipse et suos milites et frangibus suis praeceptis deputatis
hospitalitate sic faciat observari a fratribus et personis ordinis
et missus dicatur habeat matias comprehendendi. Unde si suos
fratres negligentes morientur in humidiori et moliter ad
administracionib[us] illos amoneantur et alios ad hoc minister
aut diligentem. ¶ Vicarioribus et ordinis capituli ut om-
nibus visitacionibus super hoc an seruitur spale faciat missi
comit et abbess quod responderunt non seruitre quod se et
suos. circiter ad yxi[m] tunc secundum capitulo et super h[ab]ent quinque pri-
mum p[ro]minentibus. ¶ Interdictus inhibet ne aliqui loca
sit frangie ordinis nisi aliqui decato religioso et sedari

si quos pado cedant qm in eisdem locis et grangis q
 psonis ordinis spalid exhibito hospita^{re} solite reserueret
 Placit vero alioz decessu attemptare suspicit in sepsi et si
 serco^{re} tenuit ad ipsius arbitrium puniendu^r Et si o
 si aliqui psonae mri ordis in podo locis et grangis decessu
 hospitalitatis gru^e obliuianus fuit denegata abbas et abbi
 na ad podo et spectaber dnis locis expensas fca illa die
 responde tenebit illi cu^m sunt hospitalitas denegata. Iux
 atimq^{ue} sinalc et m^onum illi abibz et conuentibz corde mōs
 flior^e realitate pensata cedent q^r grangis suas cu^m expe
 dire contineat comitare in villas de comitatu tu^m eti cu^m
 no exiret q^r locus ad h^e cogruis reserueret q^r hospitalite
 psonis ordinis facienda f^m more ibide latere obseruantur
 cu^m cōcessiones humidi obi aliud no expn^r intelligi teberet
 sine iuri pndicio alieni. Ordinat et diffinit q^r qm
 psonae ordinis monia constitute ad monastria ordis ut alia loca
 obi conuenient hospiti^t causa proctandi queant
 ad alia loca pma^{re} pnam laetam eisdem monastribz ad locis
 no accedant sⁱ illa loca monastribz sit pma^{re} asuceptae hos
 piti^e sunt excepta psonis abibz dativat exceptis et aliis
 psonis ordinis emissis ut alias necessariter et puls^e et occi
 piante in officio caritatis. Dicitur caput q^r etores
 et omni^m domi q^r ubiq^{ue} venient recipiant grosse ab
 eos recipiunt indecent sciant se ante in sepsi et si ad
 opus ead^e deuenit moniam cu^m aiaduacio plectendos

De cictis a domibz psonis pculpa

Cap. 3.

Etiam q^r q^m abbas.

Monachū est cunctu p culpa emiserit et libras pmo^r m^on^r
 abbi ad q^r missus fuit p annu p expensio refudē tenebat.
 Illeas q^r eti^m expallit et debite pmissit et emissus ab abba
 ad q^r missus fuit vestes et caligata et m^onia p apud

40

que monachi et consip illius monastri pfecti occupant promptus prima qualitate. Si quis ab abbas monachis et consipim ad se nunc et certe recusat et libras quorū curonū abbatis contineat sat-
nū oī omittat quicquid ab eo fuit redditus. Ita et cū inter eos
capti generalis et abbatis alios a posse precō hospitii eximiit sit
absolutus et ad hospitium precōculpa emissos huiusmodi. Absolucion
extendatur et precō corp*u* quolibet recipere debet et libes et sic gaudi
tus ipse hoc oī debet acutari. Monachi et consip precōculpa
emundandi si monastis ad que mutuit morā teme violant
seus de suis monastis exire remuerunt et sua monob*u* et cōv*er*
mancipare. Monachi precōculpa emissi cui post precō
penit*entia* remanet infamia ad precōs remotas oī ponouelunt
mibi in abbes iam promoti dantur et oī abbes. Illi et abbes
quod tales infamies promouent corporis contumaciam firmandi et
promouendi precō puent talibus elatione proprius enim arrida
apo iure. Quis abbas monachus et monachos suti et suis pre
culpa quod non ut pro monastis comode emundari ad quis ordinis
monastis decero valeat emundare quamvis difficultate onerata est
oī obstante. **De excessis pro dissipatione et remanente**

C. 11. e

Batur et ordinat et abbes **bis**. —
quorū conatus ipse facultati suarū remunrate et huius et sibi
et capti et aliena ordini monastis sit dissipari durante huiusmodi
dissipatione duob*z* cuestiōnib*z* seu cōstatur. Duob*z* famulus sit
cōtentus. Aut prodem numeri excedit gaudi dissipationis eidem
a capto fera et reuocat. Duranteque dissipatione huiusmodi nulla
persona mibi occupat. Aut cōtentus dissipari fuit calo receperat
denudat esse nulla. Et quodū ibi fuit sic recepti sunt abbas
et consipim ceteri sibi totales curonē. Nam abbas et cui cōmunit
aliqua dissipatio facienda anque ad dissipatione procedat in abbas
et cōmentis loci principia iurare tenet quodrum faciet omnis pro
incensio nata ad reuelationē monastri viridit expedire nec

slypont faciat omni intentia necessitas hoc respicit. Libras ad
disspendi in castigio aurabat sollempniter et ipmisi se habebat fideliter
et quodcumque ambo impensis q̄s iurisdictoris computabat obligans se q̄
q̄ quodcumque emissa modio est conso et libras miron ambo singulis
sunt ostenditū et clauduntur.

De nouicis et alijs religiosis recipiendis et nō d. ii.

Tributus abbatibz ordīs onus ne psonā aliquā q̄ cantare et
p̄fere sufficiens nesciat et in grammatibz competet instrudit
non fuit. Aut notabilitate in acutis on suo corpe huit ad hi-
tum regularem recte audiunt et sumunt q̄b a terra
fecit q̄ p̄fes abbas taliter purpureo q̄ ceras tuncat iheros
Monachi abz qui tali receptō cōtransferunt si officiales fūnt
a suis officiis deponant si et claustrales et sine officiis
exortūt p̄fes mēses certimōs vñctimi om̄i collocent.

Cap. 1.

Diffinitur q̄ nouicii ordī illa die quia p̄fessionē fecerūt no-
nū hōc induentes p̄fro corpe dīmō se munūt et si
om̄ia p̄falsis q̄ ordīacionē abīm reclamat debet op̄o die q̄
hoc in concilium celebrari et ista diffinitio ad nouicias mōdi-
lit extēndat. **O**rdīat q̄ nouicii tam recepti p̄ p̄fēnitū
recepti in capa absq̄ budeone maneat q̄usq; psalmit corde-
terū scūnt q̄ut dēz. **M**li do iam p̄fessi q̄ dēz psalmit et
consuetū officiū nesciūt mōtre claustrū dēceo op̄re seu
ad ministratiōne quālēq; exē nullatē p̄metant dēmōmissi
scūlerint coparent. **P**rocurantes q̄ p̄fome p̄d̄ sūi insuffi-
cientia emissis. q̄ p̄ficiam ſeculariū eis faciat & bonis
monasteriis aquibz erant p̄uideri īmōstiori p̄p̄r̄ ḡne
detinet q̄ ambi inhabiles habedant ad quos ordīs officiū
et p̄t̄res mēses vñcti om̄i collocent. **T**ributus abbatibz ordī
comisi ne ad p̄fes aut ad amulas cūdēq; plati p̄cipit. Et
dāt p̄falsis aliquā p̄sumat recte ad hītum regulare nō ob-
stante q̄ plati p̄cipit et dāt quāles dicat ſibi lē covere

de consuetudine est deinceps omni cisterciensium legi nomine ita esse q
si secus actum fuerit recipies ipso sed ex eius summa misericordia
et non receptis per premit abbas de monasterio expellat ipso
cum abbas specie iustas per somnem et donis exaudire. Nullus
de ordine indicium secundo recipiat ad hunc ordinis ani
ensi demandato. Etiam pontificis et eius anno iam recepti
fuisse gestari facient nos vocem habentem manuam ad
dignitatem sine officia sine sedis optime licentia admittit
iuxta canonicas sanctiones. Quicunq; ubi abbas iam recepti
exaltavit ostendit recipere ad ordinem infusus ab omnibus ecclie sic
suspensus. Non sit exaltatus per strukturam et expulerit sic recipi
tum. Hymnis recipies sive mandato et licet et non pro
seu receptioni coenationis et puritate corporis suorum ecclesis se
renunt omnes esse.

De fugitiis ordinis et sceluum evagantibus ut sed

Abbibz ordinis vniuersi ordinem reuertentibus
capit quatuor fugitios suos de fato ad ordinem reuertentes si
et cum redierint ad ordinis vnitatem recipiant caritatem
et praudente salua ordinis disciplina. Et si facti distulint
vix ad ordinis dominum ab officiis suspensi maneat donec
eos recipiat ut et datur. Apostolantes decessit ab ordinis
et sola vice omni tecum inhabiles ut eligantur ab abbas
omni sualis copli dispensacionem super hoc habuimus statim
fugiti ordinis iurata curia et puritate omissis ad expensas
proprii abbatis capiant et carceri mancipent. Ab abbibz omni
ordinis capit quatuor apostolatas et fugitiis nisi ordinis
et sceluum dampnabilitate evagantes ad expensas proprii abbatis
capiant et capti detinant in districtissimus terminis
allustatos quousque nos corporis proprii abbatis reddite valorem
ad quatuor expensas solventes obligant remunabiles et tota
licet astremitate. Omnes modis et causis similes et

postam.

Vit ipsi q̄oris monastū p̄fūperit de die egredi si dñs fuit
apud die p̄fūuso nō habet recipiat in porta et collaud
om̄ collocat. At h̄ diffinīcē ad moniales ordinis extendit.

Monachī aut̄ ordinis p̄fūgi p̄ seculi cugantes ad quās
aut̄ ordī monastū nullatenus admittant p̄ importū remaneat
don p̄ se et locū eius tenet de corp̄ missiōibz anq̄sierat et
verū concedat de licentia ordinari. Qui grām fecit p̄dūt
sustineat leuem culpam. **A**bbilz et abbissas ordinis inibi
habet ac apostatis et fugiēs ordinis de scalo ad ordīne re-
tūteribz h̄icūn̄ ut ordīne suū dudēant vestimenta et p̄su-
onant nisi p̄m̄ q̄on diffinīcē c̄ concēntū. **P**ri aut̄ aliud
fac̄ p̄sp̄p̄t p̄ tres dies sustineat et faciat p̄m̄ leuus et
pe. **D**icit si fac̄ neglexit ut etiam c̄tempserit missū
et ecce ubi moritur mēlēnū. Et nō sit restitutus et ordīne
suo et h̄icū sit ante sit iudicatus. **F**ugici ad ordīne v̄t
cipientes p̄curantes p̄ venientiaros dñm p̄ h̄icū sibi
vestimentū regularē recipiunt p̄ salutē ordīs disciplina et regu-
lari sit vestimento h̄icū p̄iūt p̄ q̄s statutū nō obstante re-
stitucē p̄fārā nisi constat eundēt q̄ te voluntate et
exp̄ira cōscia dñi nři sumi pontificis fca fuit restitucō . 121
memorata

De custodia depositorum et būs fāris institutis
Orđamāt q̄ c̄i būs fāri statulūt in singulis domibz or-
dinis om̄ili. **A**t si quis abbas aut̄ fac̄ distulēt q̄ mēse
gradet alcans ascēndē nō p̄sumat don̄ p̄dēn̄ statutū fuit
adimplētū. **D**e cibis cōventualibz

Orđamāt q̄ tyc̄ aduenit dñi ē monastū māb̄ p̄fēs
comode h̄icū nō possit licet or̄i factiōis ubiq̄z tam in-
cōterū q̄ ex. **A**dēcūt q̄ infime amēstions ubiq̄z stando
excep̄tis ḡuet infirmāribz et th̄orāneibz q̄r̄ dñi referunt
hūlit et deuote. **C**o post q̄r̄ sp̄c̄ actions in pūdio et in

conuicione et que ex iuria ab ordinibz ordinis dicte dicitur
An dicitur post fidelium nichil est **De carnis non**

C. 2. **O**nusqz motorum sunt defensio comedendis
ut sufficientem coniectus carnes monachis monachum ut eo
loci conuenientia ordinis cura statuta p[ro]pria et genitale capti
commodisse pena a deo nostro summo pontifice missi irremissi-
sibiliter puniat **D**icitur ordinis tunc ordinariis monachum licet
carnes maturari et eisdem visitatoribus et commissariis
licet ut eis quicunque distingueant in coram aliis edidit non obstante
Domestioce carni monachis confessorebus monachum coe-
dendi per eas comunitate domini op[er]tus et quatuor primi abbibz
cuiuslibz monachos sua ut quide faciant q[ua]d salutis auctar[um] oper[um]
ordinat expedire **P**erclarat q[ua]d abbibz in monasteriis existen-
tibus nulli licet sine voluntate abbis carnes comedere et da-
re licentia comedendi **A**bbibz qui sponte cesserunt ut ip-
sums alii statimq[ue] quibus concessum fuit distichat exceptas
in omnibus memoratis **D**istricte p[ro]hibet p[ro]soma ordine
vniuersitate tpe etis capti nec in op[er]tus carnes comedant
in terrefactio remaneant nisi te sibi op[er]tus licetus vel illi
qui ab eo sup hoc habuerit q[ua]drem **S**um carnis nullus
desire et consuetudine incedat perde nisi s[ed] q[ua]ndam difficultate
distingueantur **C**ontra deputatus comedere si p[ro]pria ibi gressu
De perturbis

C. 3. **I**nhabent ne monasteriis nrae ordinis habeant baledaria q[ua]d
perturbis eius dieb[us] procede modo aliquo anotur **O**rum lib[er]to
regule ut in martelagio ubi magis expedire videbitur die
perturbis inserviant **D**e perturbis et visitatione

D. 12. **P**recipit p[ri]mib[us] **Ordonalium**
abbibz cuius monachos sua ut omnino monachum p[ro]p[ter]a corp[us]
facultates t[ra]cent seu exponi faciant ordinariosq[ue] minimi
q[ua]ndam singulo quo no[n] augmentando abbessar[um] et q[ua]ndam

omn̄ et singulārē accipiunt ut dicitur **Quis ad taxat?** p̄
 pres abbes & eoz commissarios nullaten⁹ augm̄nt⁹ ansi m̄t⁹
 facultates excluderint q̄m̄ psonar⁹ debet merita ampliar⁹
 sed non aliquib⁹ ap̄t̄ monastis copularis facultatis p̄fso
 m̄t⁹ tueriāt̄ mis excessiu⁹. n̄c q̄ ibi psona alia recipiat̄
 quousq; adtaxari m̄t̄ deuenient̄ p̄t̄ atem⁹. Abbatia aut̄
 extra facies p̄sona est consilii & auxiliū in hoc p̄fso
 p̄sonas absq; retractione aliqua t̄ s̄us officiis deponant̄
De clauſtro et confessione monialium

Ordinat̄ p̄sonales extra monastīa
 sua nō licet cogredi nisi necessitas q̄ eccl̄ie p̄sidentiū re-
 quisit̄ aliud cogit̄ faciendum. **N**ique oīb moniales ad
 balneis qualicv̄as p̄cessint extra monastīa irremissibiliēt̄
 hinc regulae p̄uenit et licetiant̄ easdem ut p̄dēa p̄petrā
 balnei finam excoris merent̄. **A**bre abbes p̄ consilium
 eccl̄asticum. **T**ut alias ad p̄dēas penas obseruandas pos-
 sunt eas artare libe⁹ p̄ q̄ eis videbit̄ expedire. **C**apella-
 m̄ monialit̄ iam recepi et recipiendi confessiones monialit̄
 nō inuidant̄ absq; pris abbis licentia p̄pali. **A**bbatia p̄
 moniales h̄icē teneant̄ recipere et remittē monachū confesso-
 rem q̄ p̄ abbas aut visitator duxit transmitemt̄ cui
 teneant̄ in viciu et vestitu curialit̄ p̄mit̄. **P**illi confesso-
 res dieb⁹ in quib⁹ fuit in audiendis confessionib⁹ occupan-
 tissim⁹ teneant̄ dieb⁹ sicut et ali capellani missis p̄cipie mo-
 nastīo in quib⁹ h̄ cōsuetudo fuit. **A**b antiquis epib⁹ obseruata
Dom̄ et singulē abbatie priorisse ubi moniales p̄ p̄sonam
 substant̄ q̄ confessorib⁹ suis in viciu et vestitu postep̄
 ordines fuit p̄mit̄ p̄radixim⁹ ip̄o sed excoris finis se no-
 uit̄ morisse. **I**nhibet̄ pris abbis et visitatorib⁹ or-
 dinis omisi. ne decet̄ cedat̄ abbatis cedentib⁹ grata
 licenciam q̄ possint moniale et moniales fecū ex monastīa

Sicut est in canis sibi accessis ut occidens exomalo sine
abliisse licentia recte. Nec etiam rex monachum perdi huc
at nisi super hunc ab abbissa licetiam amittere obtineat. Dixit
autem papa in gratiarum exortis totisque revocare. **P**roiles
nobis q[uod] yest desolatorum est destructione totale suorum monachorum
terior ad alia monachum omnia castia transmetantur. Abesse
et seuenienti conastiorum ad quae omittuntur eas karitatue
recepere teneantur. **E**ccliam sicut ympe de noctis prudere
donec ad fortitudinem perveniat deo gratio pugnare. **C**um
tunc ab abbissa ordinis ad se missas ex causa sedis recusant obstat
naturae in suo genio retineat excoi straceat rebelliorum humorum
prudentiae. Et concilium si erraverit supponat ecclesiasticum
mitto deo et huc diffinatio in hinc coniunctarum monachum inse-
ratur. **I**n budecombz monachum omneselli eam per familiares
visitatores non auferent. qui secus fecerit a servicio ordinis
expellat. **D**e correctione exomalorum

Cap. 3.

Omnimales que p[er] m[on]asteria sue dictu[m] publicis egent
penitentias et ordines sui gradum p[er]didit omniu[m] assequar-
eruntur alii h[ab]ent semper in illo in quo p[ar]ta fuit p[ro]mota.
ni etiam ad aliquos actus legi modis admittantur. Nec monach[us]
egreditur q[uod] de corpore fuit coniuncta nisi de spatiu[m] licetia et
similia. **P**roiales p[er]secuti evagantes ut alii irreligi-
ose se h[ab]entes per pres abbes p[on]carcacione. emissione
ut alias autem calig[is] p[er]sumant p[er] talia. pena doceatur
decreto comite deputantur. **A**trahunt ut quicunque moniales
ordinis m[on]i visitatoib[us] suo minas ontulint seu insidias
p[er]curantur ut ex ordinaconibus p[er]duce restinent excois
suis se nominis interfici. Et nichil in abbissas p[ro]rio
r[es]ponsas subporras et cellararias absq[ue] suis capti licet
ca spatiu[m] nullate se nominis p[ro]mouendas et vlt[er] si aliq[ui]
super hunc coniunctu[m] clausitu[m] no[n] exeat et regulari fuerit

hinc usq; ad mutū capiti gñalis. Abbisse ordīs moniales
 pculpa emittentes. Abbisse ad quāc monē casū missurint
 & libō turonū & quāc solū teneant. **A**bbisse ad mī
 ordīs moniales ad se missis pculpa cū pecunia ac apto
 ordinata recipere recusantes simili exordiū emittant etiā
 si fūnt pgnale admī suscepce hospitū absolute
 distanciobz alijs sup hoc expectis in suo orobore surat.
Aulli abbisse decet cedentē cedat pensio ut camera
 vel etiā moniali alii cuiuscum coridomē ut statutus existat
 nisi de spali licentia capiti gñalis perita piceret obiecta.
Membus abbibz et visoribz p pena dīe atadūsionis papi
 quātē in suis visitacōbz in dīam diligent. **M**oniales
 in Cameris aliqua fāiant q; suo salutē et monastice pudi
 cent puritati. **N**i si reppint telmōtes p ablatoez hīas
 commissionē in carcerem punitā senioritate cognita. **C**amis
 q; pdatā duruere contradicunt euelē nō omittant. **E**t pdatā
 moniales ad dormēdū et comedēdū in bīni pīmō morem
 ordinis ibi domos amittit sufficientiam habunt in plena
 ria potestate copellant. **S**ub pena excomis late sine inhibē
 abbisse monialibz et sororibz ordinis vniūlī ne in suis
 monastīs & claustris aut camis & infirmitorū aut alijs
 locis secessis. frēs de ordīnibz iudicānū recipiunt ut
 loquant̄ cū cīdēm in locis pdatā. **N**ec plus q; duobz una
 vice in uno monastīo et sc̄olē una die virtutalia mō
 trant ita q; in ecclesia p missā celebrandis et pponēdo bībū
 dei solum mīre poterūt et tēnde ad hospicium et nō
 alibi tecūnare. **I**ta aut̄ seruū acteparānt abbisse
 moniales et sorores pdatā p visoribz & p confessorē
 exortate mitigant p ubi singulis diebz omelias et festivis
 in ecclē post evangēliū monatim. **M**embus abbibz decet
 pīdūlū sp̄cipit quātē sufficiētē pdatā faciat obseruari

penas capatas strictius infligendo et rebellis debita
seculare puniendo. **D**icitur moniales ordinis cessa-
uerunt adhuc absq; pris abbas aut ipsi abbas au-
to ipso feco excois summa se acuminat inmodatos et tamq; co-
sporatas nichil puniunt. Et qd; dñi in illa excois
summa consumata permanescunt nichil eis de bona moni-
tore omib; misericordia. nisi tale anedonum gradae fuit
q; temere et necessitate teneant cessare. **C**onmib;
abbiis et monialib; autem ordini inhibetur ne domicellas
familias seu etiam seculares capellanas onus suis camis
derine presumat post complerum onus ea de tantatum
que coram facit. abbissa corpore missum esse sibi no-
nit onus. **O**r si assuetus fuit q; prem abbey ut
ei commissarii deponat moniales id q; vicequilib;
trib; dieb; uno corpore parte et aqua onus disponibiliter
faciat leue culpam. **D**e capellano moniale.

Clxv. **T**ribus distinctius ne aliqua persona
cuidatio statutus fuit recipiat onus capellani in monastis
monialium ad hunc regulare summa prib; abbatis illius
monastri pericula licetia et obtempera. **F**u id in aliis moni-
tioribus decet contra istam inhibetur a recepti fuit
q; non supponatur et castus me deo qd; ibi mora operit
Abbas id eos recipientes excois armculo inmoderato
Capellani monialium ordinis pecunio tradici et oblati
deced portare regularem habendum teneant q; si
portare remunerme ad eis monastis quaque occasione
remora totaliter expellant.

Clxvi. **S**tacut sit procurator. **D**e procuratori orationis
pro eo ad negotia et ad administraciones compaginum
in monastio monialium deprimi abbey consilio et assen-
su instituant deinceps. Et illi qui iam instituti si-

apparet y deos opes ables vel acusm reprobenur

Prudent libellus monachus dissimilacionum

Munda deus virtuti tue: Domine lobisai: Oremus:
Deaciones nostras quesumus dñe precium: et adiuuando
psequere: Ut cuncta nostra operacio. et ate semper
accipiat: et ate cepta sumatur. Per xpm domini:

Nunti Dei omnipotentis et gloriose Virginis Marie et oratio
nem meam bni bndi pro me et mna pma qua summis
m hacte electorum de voti sancti exhortam et
affirmam et vos in abbem pntis quent ordiam
quintentis vob plena possessionem et cum ista
vob tam in spiritualibus et in temporalibus in nomine
pros et filii et sps sa. Iuniperus vob in remissionem
omn peccor viror ut sanctam reglam sa bndi
in vot obseruat et filios dros obsernat faciat p*h* d*e*
sigill et dicit ei huc sunt do*n*t tue sigilla utere illis sed i*st* p*ro*
cora et ordis p*ro*posita. In ultima visitatione surgat querens et legat Confite
tis p*re*fessionem
Visitator seu Abbas legat. misericordia. Et p*ro*
Anete Dei oportet. ac mna patna absolvimus vos. a
penitentis ordinis si quas per temptationem in nomine
pros et filii et sps sa. Amem et legat q*u*o*m* q*u*o*m* p*ro*positi
Et dominus patris et discipulis maneat p*ro* velbissimum amen.
p*ro* te d*e*n lauda Salutem fac sanum tuum Et esto ei dñe tuus frumentum et
michal p*re*sarat in monte in eo d*e*n. agemus esto q*u*o*m* p*ro*posito meo q*u*o*m* possit
d*e*stib*us* Oremus Come et q*u*o*m* ap*er* affin mo*n* tue m*u* f*o*to*is* effici. Et fuit
tunc q*u*o*m* ad regnum christi elegimus ligare tui domino p*re*sequi. Et te laudamus et
p*ro* te trib*us* m*u* elect*us* placuisse. Attiones m*u*res et f*o*to*is*

¶ Egredientibz de cetera abbaz cū novo abba ad capl. 7
et residentibz dicti p[ro]p[ter]eum p[er] abbaz.

In capitulo fratres dictissimi sicut q[uod] h[ab]et d[omi]nus canonicis h[ab]ent canonicis
p[ro]mo 1. canonice p[er] statu[m] ordinis applicacionis Et dignitatis installacionis
vestiar ut verius est sit antea translatum addam ei quam suu[m]
mari et h[ab]et dominus admisit eum

2. v[er]o. Ante dei et ord[inem] q[uod] singulis q[ua]ntis tibi in animam tuam emissa
solum / antea custodia adiutorum atq[ue] admissio[n]em spiritualium et
spiritualium dominus bonus In nomine patris et filii et spiritus sancti anime
quae[m] manu[s] filij n[on] manu[s] p[ri]oris abbatis sunt q[ua]ntibus et dent ei i[n] ordine
sigilla dominus sue Et dicit ei hec sunt dominus tue sigilli
vere illis. p[er] statu[m] primi decreta et ord[inem] instantia

Vedant omnes ad confessionem

3. et ultro. Quicunque a seminibz ducentes p[ro]moto vel elevandis
in bono usq[ue] ad mortem Et nomine abbatis dicitur Releuat
vel a vita eterna gratia p[er]fici nec monachis abbatis q[ua]ntibus
et oculata abbatie discedant

¶ p[er] h[ab]et p[ro]p[ter]em manu[s] ad p[er] abbas. d[omi]n[u]s

3. Possessio[n]es uel p[ar]va ad monachos istud spectacula Non
venundam non alienabo Non impinguorabo non de monachis
infodabo nec p[er] aliquod modum donabo nisi p[er] malitiam
in ordinatio[n]e domini benedicti pape duo deinceps con-
tentu[m] Sic me iuncte dengs Et hec sancta evangelia q[ui]cunq[ue] ordinatio[n]e

+ Deinde monerat eni[m] p[er] abbatis bunt d[omi]n[u]s. Nisi recordat
a memori tua q[ui]cunq[ue] difficile et ardua re suscepisti